

Nieobecność społeczna. W poszukiwaniu sensów i znaczeń

Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa

Nieobecność społeczna. W poszukiwaniu sensów i znaczeń

Redakcja naukowa:
Zbigniew Galor
Barbara Goryńska-Bittner

Poznań 2012

© Copyright by Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa w Poznaniu

Recenzenci

prof. zw. dr hab. Krzysztof Frysztański, UJ

dr hab. Wiesław Tadeusz Popławski, prof. Politechniki Białostockiej

Projekt okładki

Anna Sieńczuk

Redakcja

Ryszard Dyliński

ISBN 978 – 83 – 87653 – 83 – 5

WYDAWCA

Wyższa Szkoła Nauk Humanistycznych i Dziennikarstwa

ul. Gen. Tadeusza Kutrzeby 10, 61 – 719 Poznań

tel. (061) 85 84 300, (061) 83 84 360

fax (061) 85 84 362

PRZYGOTOWANIE EDYTORSKIE

perfekt, ul. Grunwaldzka 72, 60–311 Poznań

tel. 61 86 71 267

<http://dtp.perfekt.pl>

e-mail: dtp@perfekt.pl

DRUK I OPRAWA

perfekt druk

ul. Świerzawska 1, Poznań

tel. 61 86 11 184

SPIS TREŚCI

Wstęp / 11

I. NIEOBECNI — WYKLUCZENI — OBCY

Henryk Samsonowicz

Człowiek wykluczony / 19

Zbigniew Galor

O dialektyce wykluczenia i marginalizacji / 28

Piotr Salustowicz

Dyskurs o wykluczeniu społecznym — kontekst unijny i narodowy / 38

Barbara Goryńska-Bittner

Nieobecni i wykluczeni / 166

Maria Jarosz

Obszary wykluczenia tu i teraz / 97

II. MIĘDZY WYKLUCZENIEM A OBECNOŚCIĄ

Elżbieta Tarkowska

Głos biednych i wykluczonych / 123

Kazimiera Król

Pozorna nieobecność. Wieloaspektowość zjawiska żebractwa w Polsce / 145

Zbigniew Galor

Nieobecni nie mają pracy. O wykluczaniu wskutek bezrobocia po 1989 roku w Polsce / 165

Joanna Kuchta, Jakub Michalski

Nieobecni więźniowie. Społeczne koszty wykonywania kary pozbawienia wolności / 186

Sławomir Kalinowski

Niewolnicy pomocy — świadczenia społeczne jako czynnik dezaktywizujący / 204

Maciej Dębski

Czy ludziom „zbędnym” niezbędna jest religia?

Na podstawie wyników badań pilotażowych nad życiem religijnym osób bezdomnych / 225

Krzysztof Stachura

Wymiary cyfrowych nierówności. Uwagi o problemie technologicznej nieobecności / 262

Radomir Miński

Partycypacja pracownicza jako antidotum na nieobecność społeczną. Przypadek Mondragon / 278

Danuta Kuroń

O edukacji zorientowanej na społeczną obecność.

Z doświadczeń Uniwersytetu Powszechnego im. Jana Józefa Lipskiego w Teremiskach / 297

Janusz Karwat

O obecność społeczną uzależnionych. Z historii wielkopolskich stowarzyszeń trzeźwościowych do 1974 roku / 305

III. Z WARSZTATÓW BADAWCZYCH

Maciej Kokociński

Metodologia badań procesu marginalizacji społecznej / 323

Maciej Dębski

Rozwiązywanie problemów społecznych czy ograniczanie ich skutków?

Na przykładzie realizacji zadania 4 w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi, w tym opracowanie modelu „Gminny Standard

Wychodzenia z Bezdomności” w projekcie systemowym „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” / 345

Leszek Wieczorek

Wybrane problemy społeczne w mieście średniej wielkości — raport
z diagnozy społecznej / 364

Roman Pomianowski

Zadłużenie/niewypłacalność jako problem polityki społecznej w opiniach
pracowników pomocy społecznej — komunikat z badań / 388

Noty o autorach / 401

The social absence. Seeking senses and meanings

CONTENS

Introduction / 11

I. THE ABSENT — THE EXCLUDED — THE STRANGERS

Henryk Samsonowicz

The excluded man / 19

Zbigniew Galor

The dialectics of the exclusion and marginalization / 28

Piotr Sałustowicz

Discourse about social exclusion — from the EU and state-national perspectives / 38

Barbara Goryńska-Bittner

The absent and excluded / 66

Maria Jarosz

Fields of exclusion here and now / 97

II. BETWEEN EXCLUSION AND PRESENCE

Elżbieta Tarkowska

The voice of the poor and excluded / 123

Kazimiera Król

The apparent absence. Multifaceted of the beggary phenomenon / 145

Zbigniew Galor

The absent are not working. The exclusion due to unemployment practices after 1989 in Poland / 165

Joanna Kuchta, Jakub Michalski

Absent prisoners. Social costs of executing imprisonment / 186

Stawomir Kalinowski

Slaves to aid — social benefits as a factor of deactivation / 204

Maciej Dębski

Do „not-needed people” need the religion? Based on the results of a pilot study about the religious life of homeless persons / 225

Krzysztof Stachura

Dimensions of digital inequalities. Remarks on the problem of technological absence / 262

Radomir Miński

Employees' participation as an antidote against social absence. Mondragon's case / 278

Danuta Kuroń

The education oriented at social presence. The experience of the Jan Józef Lipski Common University in Teremiski / 297

Janusz Karwat

For the presence of social addicts. From the history of the sobriety associations in Wielkopolska Region until 1974 / 305

III. OF THE RESEARCH WORKSHOPS

Maciej Kokociński

Research methodology on the social exclusion process / 323

Maciej Dębski

Solving of social problems or limitation of their impact? Implementation example of Activity 4 — standardization of work with homelesses, including model „Municipal standard of the coping with homelessness” within the systemic project “Creating and developing standards of social assistance and social integration / 345

Leszek Wiczorek

Selected social problems in a middle size city — a report from social
diagnosis / 364

Roman Pomianowski

Social workers' opinions of debt and insolvency as a social policy problem
— research report / 388

About the Authors / 401